

NORGES HØYESTERETT

Den 30. april 2018 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Bårdsen, Bull og Bergh i

HR-2018-797-U, (sak nr. 18-061481SIV-HRET), sivil sak, anke over kjennelse:

Erik Martin Vik

(advokat Hans Ingvald Stensholdt)

mot

Deutsche Bank AG

(advokat Olav Fredrik Perland)

avsagt slik

KJENNELSE OG BESLUTNING :

- (1) Saken gjelder spørsmål om hvilke krav som stilles til sannsynliggjøring av hovedkravet der en midlertidig forføyning som er etablert, er begjært opphevet etter tvisteloven § 34-5.
- (2) Selskapet Sebastian Holdings Inc. (Sebastian Holdings) ble ved dom 8. november 2013 fra The High Court of Justice, Queens Bench Division, Commercial Court, England, dømt til å betale et beløp på omkring USD 243 millioner med tillegg av renter til Deutsche Bank AG (Deutsche Bank). Det er rettskraftig avgjort at dommen er tvangskraftig i Norge.
- (3) Deutsche Bank fremsatte 1. april 2016 begjæring om tvangsfullbyrdelse av den engelske dommen. Namsmannen i Oslo holdt utleggsforretning og tok utlegg i alle aksjene i selskapet Confirmit AS (Confirmit). Erik Martin Vik er registrert som eier av aksjene, men namsmannen anså det sannsynlig at Sebastian Holdings var reell eier av aksjene.
- (4) Ved Oslo byfogdembetes kjennelse 12. desember 2016 ble Erik Martin Viks klage over namsmannens avgjørelse ikke tatt til følge.
- (5) Deutsche Bank begjærte midlertidig forføyning til sikring av utleggspantet. Ved Oslo byfogdembetes kjennelse 30. mars 2017 ble samtlige aksjer i Confirmit tatt under bestyrelse med advokat Leif Petter Madsen som bestyrer. Kjennelsen innebar også at Erik Martin Vik og Sebastian Holdings – eller andre som direkte eller indirekte utleder sin rett fra disse – ikke kan

utøve aksjonærrettigheter i Conconfirm. Bestyrerordningen og fratakelsen av aksjonærrettighetene varer frem til tvangsdekning i aksjene i Conconfirm er gjennomført, eller utlegget etablert i aksjene i Conconfirm er rettskraftig opphevet.

- (6) Kjennelsen ble avsagt uten muntlig forhandling, jf. tvisteloven § 32-7 andre ledd. Verken Erik Martin Vik eller Sebastian Holdings begjærte etterfølgende muntlig forhandling etter § 32-8.
- (7) Ved Borgarting lagmannsretts kjennelse 19. september 2017 ble utlegget i Conconfirm-aksjene opphevet. Avgjørelsen bygget blant annet på at lagmannsretten ikke fant grunnlag for å anse Sebastian Holdings som reell eier av aksjene. Etter anke fra Deutsche Bank traff Høyesteretts ankeutvalg beslutning 21. desember 2017 om at ankesaken i sin helhet skal avgjøres av Høyesterett i avdeling med fem dommere, jf. domstolloven § 5 første ledd andre setning.
- (8) Erik Martin Vik begjærte 21. september 2017 opphevelse av den midlertidige forføyningen, jf. tvisteloven § 34-5. Grunnlaget for begjæringen var at Borgarting lagmannsrett ved kjennelse 19. september 2017 som nevnt opphevet utleggspantet som lå til grunn for den midlertidige forføyningen.
- (9) Oslo byfogdembete avsa kjennelse 1. desember 2017 med slik slutning:
- "1. **Begjæring om oppheving av midlertidig forføyning av 30. mars 2017 tas ikke til følge.**
 2. **Erik Martin Vik skal betale saksomkostninger med kr. 177.552 til Deutsche Bank innen to uker etter forkynnelse av denne kjennelse."**
- (10) Erik Martin Vik anket kjennelsen. Anken gjaldt rettsanvendelsen og bevisbedømmelsen. Borgarting lagmannsrett avsa kjennelse 23. februar 2018 med slik slutning:
- "1. **Anken forkastes.**
 2. **I saksomkostnader for lagmannsretten betaler Erik Martin Vik til Deutsche Bank AG 18 750 – attentusensjuhundreogfemti – kroner innen to uker fra forkynnelsen av kjennelsen."**
- (11) Lagmannsretten bemerket at det er mest sannsynlig at den lojalitetsforpliktelsen som utgjør hovedkravet i forføyningssaken, ikke vil stå seg i lys av lagmannsrettens opphevelse av utleggspantet. Retten la imidlertid til grunn at det lempeligere beviskravet etter tvisteloven § 34-2 andre ledd kommer til anvendelse også når det er spørsmål om opphevelse.
- (12) *Erik Martin Vik* har anket kjennelsen til Høyesterett. Anken gjelder lovtolkningen og saksbehandlingen. I korte trekk er det gjort gjeldende at lagmannsretten uriktig har lagt til grunn at tvisteloven § 34-2 andre ledd kommer til anvendelse når det er spørsmål om opphevelse av en etablert midlertidig forføyning etter tvisteloven § 34-5. Videre anføres det at lagmannsretten ikke hadde forsvarlig avgjørelsesgrunnlag til å vurdere forholdsmessigheten i lys av at Vik ikke hadde fått tilgang til nødvendige bevis fra Conconfirm.
- (13) Erik Martin Vik har nedlagt slik påstand:
- "1. **Den midlertidige forføyning besluttet i kjennelse av 30. mars 2017 oppheves.**
 2. **Erik Martin Vik tilkjennes saksomkostnader for Oslo byfogdembete, Borgarting lagmannsrett og Høyesterett.**

Subsidiær påstand:

1. **Borgarting lagmannsretts kjennelse av 23. februar 2018 oppheves og saken hjemvises til ny behandling for lagmannsretten.**
2. **Erik Martin Vik tilkjennes sakskostnader for Høyesterett."**

- (14) *Deutsche Bank AG* har inngitt tilsvaret og har gjort gjeldende at unntaket i § 34-2 andre ledd gjelder på ethvert tidspunkt i forføyningssaken, selv om det som oftest anvendes i en tidlig fase. Lagmannsretten har korrekt foretatt en avveining av interessene til saksøker og saksøkte. Til angrepet på saksbehandlingen anføres det i korte trekk at anken til lagmannsretten ikke gjaldt saksbehandlingen, og at lagmannsretten for øvrig ikke hadde noen oppfordring eller plikt til på eget tiltak å skaffe til veie bevis for Vik.
- (15) *Deutsche Bank AG* har nedlagt slik påstand:
- "1. **Anken forkastes.**
 2. **Erik Martin Vik betaler Deutsche Bank AGs saksomkostninger for Høyesterett."**
- (16) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at utvalgets kompetanse er begrenset til en overprøving av lagmannsrettens saksbehandling og generelle lovtolking, jf. tvisteloven § 30-6.
- (17) Etter tvisteloven § 34-2 første ledd kan begjæring om midlertidig forføyning som hovedregel bare tas til følge dersom "det kravet det begjæres forføyning for og sikringsgrunnen er sannsynliggjort". Bestemmelsens andre ledd åpner imidlertid for bruk av midlertidig forføyning selv om det kravet som søkes sikret ikke er sannsynliggjort. Forutsetningen er da at "det er fare ved opphold", jf. til sammenligning § 32-7 andre ledd og § 33-3 andre ledd.
- (18) Lagmannsretten har lagt til grunn at tvisteloven § 34-2 andre ledd "kommer til anvendelse også når det er tale om å oppheve en forføyning etter § 34-5 første ledd". Dette innebærer at en midlertidig forføyning besluttet i medhold av § 34-2 *første ledd*, etter lagmannsrettens syn, kan opprettholdes selv om saksøkte legger frem nye bevis eller kan vise til endrede forhold som tilsier at det kravet som er sikret ikke lenger er sannsynliggjort, dersom det fortsatt foreligger sikringsgrunn og det nå også konstateres at det er fare ved opphold, jf. *andre ledd*.
- (19) Realiteten i lagmannsrettens lovforståelse er at en midlertidig forføyning kan opprettholdes så lenge vilkårene etter § 34-2 første *eller* andre ledd foreligger, selv om det konkrete grunnlaget for forføyningen skulle endres underveis. Høyesteretts ankeutvalg er enig med lagmannsretten i at systembetraktninger og hensynet til indre sammenheng må medføre at loven forstås slik.
- (20) Anken over lagmannsrettens lovtolking fører etter dette ikke frem, og skal da forkastes.
- (21) Anken over lagmannsrettens saksbehandling nektes fremmet, jf. tvisteloven § 30-5.
- (22) Kjennelsen og beslutningen er enstemmige.
- (23) Ankemotparten har krevd erstatning for sakskostnader med 112 795 kroner, som inkluderer merverdiavgift. Kravet tas til følge, jf. tvisteloven § 20-2.

S L U T N I N G :

1. Anken over lagmannsrettens lovtolking forkastes.
2. Anken over lagmannsrettens saksbehandling nektes fremmet.
3. I sakskostnader betaler Erik Martin Vik til Deutsche Bank AG 112 795 – etthundreogtolvtusensyvhundreognittifem – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne avgjørelse.

Henrik Bull
(sign.)

Arnfinn Bårdsen
(sign.)

Espen Bergh
(sign.)

Riktig utskrift: